

Medisinhistorisk på Voss

Michael 2011; 8: 406–9.

Stiftelsen Nasjonalt medisinsk museum arrangerte 14.-16. juni 2011 en medisinhistorisk ekskursjon til Voss. Hovedpunktet var besøket i professor Ole Didrik Lærums private medisinske museum som han har bygd opp i tilslutning til den gamle doktorgården, der han også bor.

Stiftelsen nasjonalt medisinsk museum er en søsterorganisasjon og nær samarbeidspartner med Det norske medisinske Selskab og har dels overlappende medlemslister. Derfor ble Stiftelsens ekskursjon til det medisinhistoriske miljøet på Voss i dagene etter pinse, 14.-16.juni 2011, nærmest som et fellesarrangement å regne. Det var ca. 38 deltakere fra hele landet, og Voss viste seg fra sin beste side i forsummerværet.

Professor i patologi Ole Didrik Lærum (1940-), tidligere blant annet rektor ved Universitetet i Bergen, har overtatt doktorgården på Voss, der hans familie har drevet legepraksis i generasjoner (1,2). Anlegget, som ligger like ved jernbanestasjonen, er nennsomt restaurert til tidlig 1900-tallsstil. Et av uthusene har en garasje der lege-kjøretøyer gjennom tidene er representert, og i resten av bygget er det et velfyllt medisinsk museum med rikholdige samlinger fra fjern og nær. Det er også et «fortellerrom», der temaer fra medisin- og helsehistorie kan presenteres for besøkende grupper i tidsriktige omgivelser, foruten en profesjonelt utstyrt arkivkjeller.

Det tidligere Bjørkeli tuberkulosesanatorium har bevart noe av miljøet fra tiden da tuberkulosen herjet som verst. Professor Ole Didrik Lærum var omviser også her, og dessuten på Mølstertunet, der høydepunktet var besøket i en middelaldersk årestue, et av Lærums spesialfelter (3).

Ekskursjonen hadde dessuten en meget vellykket sosial side. Især må nevnes kvelden i Lærumhuset, der både medisinhistorie og lokale Vossa-tradisjoner var tematisk ramme.

Figur 1: Ekskursjonsdeltakerne utenfor doktorgården på Voss. (Foto: Ø. Larsen)

Figur 2: Professor Ole Didrik Lærum viser fram et 1700-talls, fransk kirurgibestikk fra sitt museum til (fra v.) Rie Bistrup og Harriet Natvig. (Foto: Ø. Larsen)

Figur 3: Mens en del av ekskursjonsdeltakerne reiste hjem via Sognefjorden og «Norway in a nutshell», fikk turen en mer spektakulær avslutning for dem som valgte NSB. Ved Hallingskeid stasjon ble toget fanget i et brennende snøoverbygg, og det var ikke annet å gjøre for de 257 passasjerer og personale enn å evakuere og relativt passivt beskue hvordan både overbygg og tog brant opp. (Foto: Ø. Larsen)

Litteratur

1. Lærum OD. Hvordan bo i medisinhistorisk museum. I: Natvig JB, Swärd ET, Hem E. red. *Historier om helse*. Oslo: Den norske legeforening, 2009: 112–9.
2. Lærum OD. *I ulveskinnspeles: legens historie i tre slektledd*. Bergen: Vigmostad & Bjørke, 2006.
3. Lærum OD, Brekke NG. *Røykstova: bustad gjennom tusen år*. Oslo: Universitetsforlaget, 1990.

*Øivind Larsen
Universitetet i Oslo
Institutt for helse og samfunn
oivind.larsen@medisin.uio.no*